

Pamätná kniha

obce:

Slor Provno Liesno
Zalamenová

Založená roku

1933.

Táto kniha obsahuje 800 očíslovaných stran.

v Slor. Provne 1 júla 1933

člen ob. rady,

Turaj Lamot
starosta.

Vládne nariadenie zo dňa 17. novembra (listopadu) 1932
o pamätných knihách obecných.

Vláda republiky československej nariadiuje podľa zákona zo dňa 30. januára (ledna) 1920 č. 80 Sb. z. a n. o pamätných knihach obecných:

§ 1.

(1) Každá politická obec je povinná začítať svojim nákladom pamätnú knihu obecnú, a to, nemá-li ju dosiať, najpozdejšie do 1. júla (července) 1933. Tento povinnosť je obec zberaná ten týždeň, wedle-ť sa tam už pamätná kniha obecná a zabezpeči-ť sa, že tomuto účelu bude v naďalej slúžiť podľa predpisov tohto nariadenia, menovite za dozoru letopiseckej komisie (§ 7). V medziach platných obecných riadení môže sa dve alebo niekoľko obci tohož politického okresu spojiť k vedeniu spoločnej pamätnej knihy obecnej po schválení nariadených úradov k tomu pristušných. Pamätnú knihu obecnú nesmie obec scudziť a treba ju označiť pečaťou obecnej na titulnom liste i na každej desiatej strane.

(2) Listy musia byť v knihu pevné sošité, očíslované a ich počet potvrdený, na titulnom liste starostom a jedným členom obecnej (mestské) rady. Všetky súvzky pamätnej knihy obecnej musia byť riadne viazané.

§ 2.

(1) Účelom pamätnej knihy obecnej je zachovať miestne dejiny pre poučenie budúcič.

§ 3.

(1) Kronikár (letopisec) zapiše na počiatku zápisu svoje meno a pôvodné. Úvodom k pamätiám podá popis stavu obce v tých rokoch, kedy pamätná kniha bola založená, potom zaznamenáva v časovej postupnosti pamätnodné súčasné udalosti miestne, ktoré výstizne zobrazujú obec po stránke hospodárskej, populácie, sociálnej, verejne zdravotníckej, kultúrnej, fudopisnej, náboženskej a po stránke života národného.

(2) Udalosti, týkajúce sa okresu, zeme alebo štátu, zaznamenáva len potiaľ, dokiaľ podstatne súvisia so životom v obci.

(3) V pamätnej knihe obecnej treba tiež zaznamenať, jaký ohlas maly v obci všetké udalosti dejinné, na pr. svetová válka, vznik Československej republiky a pod. Zreteľ, sa má vzaliť tiež na jubilejnú a iné významné oslavu štátne.

(4) Kronikár poznamenáva si zpravidla faktú pre pamätnú knihu obecnej do príručného sošitu a po nejakej dobe, až sa názory na udalosti ustália, činní zápisu do pamätnej knihy obecnej, vyberajúc len veci podstatné. Verejné úrady a ústavy sú povinné, aby kronikára v tejto činnosti podporovali, oznámy mu na požiadanie úradné data, a podaly informácie, pokiaľ je toho treba k účelom pamätnej knihy obecnej a neodporučuje to platným predpisom alebo verejným zájomom. Jestliže kronikár potrebuje dát alebo informaci od mestských spolkov, správ vekfostkov, priemyslových podnikov a pod., a nedostanú sa ich sám, je na politickej obci, aby smerne zakročila, po prípade pohľadala dozorčí úrad (§ 10) o sprostredkovanie.

§ 4.

Úkolom kronikára poveruje obecné (mestské) zastupiteľstvo zpravidla jednateľa miestnej komisie osvetovej, učiteľov, správcov archív, obecného (obvodného) notára a ľ. vždy však osobu, ktorá má pochopenie pre svoj výzvy úkol, chce svoje poslanie svedomite plniť, má pre to schopnosť, znalosť miestnych pomerov a zvlášť smysel pre pravdu. V obciach, čítajúcich viac než 10.000 obyvateľov, bud účok-kronikára sverený odborníkovi archívnuemu, v ľ. V obciach týchto stará sa kronikár o to, aby bola sústavné sbieraná všetka výňatky, úplne ročníky časopisov, vychádzajúcich v mieste alebo v okoli, monografie, týkajúce sa miestnych dejín, a pod.

§ 5.

Kronikár je povinný zapisovať udalosti pravdivé, verne a vecne za bezprostredného dozoru letopiseckej komisie (§ 7) a dbať pri tom usnesení zorečí úrad (§ 10) ustanovení. Má nárok na odmenu, ktorú určuje obecné (mestské) zastupiteľstvo podľa vykonanej práce, prihliadajúc k návrhu letopiseckej komisie.

§ 6.

Kronikár vkladá pamätnú knihu do pevného a trvalého púzdra a uschová ju do uzamknutej skrine, na mieste bezpečnom a suchom, zpravidla v škole, na obecnom (mestskom) úrade alebo na úrade obecného (obvodného) notára, v mestách, ktoré majú obdorne riadené archívy, v archive

mestskom. Požičať ju domov není dovolené. Popísaná pamätná kniha obecnej budbezpečne uložená, na pr. v miestnom muzeu, v archíve alebo v obecnej knihovni.

§ 7.

(1) Letopiseckú komisiu (§ 2 zák. č. 80/1920 Sb. z. a n.) tvoria starosta a dvaja občania, ustanovení k tomu obecným (mestským) zastupiteľstvom, v prípade posledného odstavca ešte ďalší občania. Komisia je povinná dozerať na úpravu pamätnej knihy obecnej a zápis v nej, v pochybných prípadoch určiť zápis alebo nariadi zmenu, doplnenie alebo opravu zápisu po stránke vecnej. Má-ť kronikár námiertky proti pokynu komisie, rozhodne obecná (mestská) rada a v druhej stolici obecnej (mestské) zastupiteľstvo s platnosťou konečnou. Proti rozhodnutiu obecnej (mestské) rady môže sa odvolať i letopisecká komisia. Tým není dotknuté právo dozoru podľa § 10.

(2) Na konci každého roku podá komisia obecnému (mestskému) zastupiteľstvu zprávu o vedení pamätnej knihy. Spozná-ť komisia, že kronikár neplní svojich povinností, akčo-ť ho komisia už pred tým napomenula, je obecné (mestské) zastupiteľstvo povinné zbavit' kronikára jeho úkolu a ustanoviť nového.

(3) Každá národnosť, jejž príslušníci v obci bývajúci činia aspoň 20 percent obyvateľstva obce podľa posledného sčítania ľudu, má nárok na zastúpenie v letopiseckej komisií ďalším občanom, a to svojej národnosti, pokiaľ sa jej nedostalo zastúpenia už v trojčennej komisií podľa odst. 1. tohto paragrafu.

§ 8.

(1) Členovia letopiseckej komisie môžu kedyko-ť nahliadnúť do pamätnej knihy obecnej. Tože právo prislúcha i zástupcovi dozorčieho úradu (§ 10).

(2) Iným osobám môže povoliť nahliadnúť obecná (mestská) rada, vypočúvšia pred tým kronikára. Odopiera-ť sa toto povolenie, môže ho udeliť dozorčí úrad (§ 10), pokiaľ ide o nahliadnutie v pamätnú knihu obecnej, cieľom študijným. V oboch prípadoch deje sa nahliadnutie za dozoru kronikára, ktorý o tom vede zvláštny záznam.

§ 9.

(1) Pamätná kniha obecnej bud vyložená k verejnemu nahliadnutiu na obecnom (mestskom) úrade najmenej jedenkrát za tri roky po štrnásť dni idúcich za sebou. Túto okolnosť treba včas vopred obvykľom spôsobom verejne vyhlásť.

(2) Do osmi dní po uplynutí lehoty uvedenej v odst. 1. má každý občan právo navrhnuť vecnú zmienku, doplnenie alebo opravu zápisu v pamätnej knihe obecnej. O návrhu rozhodne obecná (mestská) rada a v druhej stolici obecné (mestské) zastupiteľstvo s platnosťou konečnou. Tým není dotknuté právo dozoru podľa § 10.

§ 10.

Dozor nad prevádzaním zákona a tohto nariadenia prislúcha nadriadenému úradu politickému, u nehož bud vedený zvláštny registrík o pamätných knihach obecných. Tento úrad vede zvlášte dozor nad tým, aby v obciach boli vedené rladne pamätné knihy obecnej. Spozná-ť závady, je oprávnený a povinný zjednať potrebnú nápravu. Tým cieľom môže úrad uložiť obciam, aby určitý zápis bol v pamätnej knihe prevedený, alebo bol vyškrtnutý, pozmenný, opravený, doplnený, alebo vôbec náležite upravený tak, ako úrad stanovi. Nevyhovie-ť obec prikazu dozorčieho úradu, akčo-ť bol upomenutá, môže tenž zjednať nápravu vlastnými orgánmi na útraty obce. V týchto prípadoch je obec povinná na žiadosť zmeneného úradu ustanoviť iného kronikára na miesto dosavadného. Výkonom dozoru, pokiaľ nečiní tak sám, môže úrad poveriť dôveryhodné osoby, ktoré tento úkon plnia ako úrad čestný

§ 11.

Týmto nariadením sa zrušuje vládne nariadenie zo dňa 9. júna (června) 1921, č. 211 Sb. z. a n., ktorým sa prevádzka zákona o pamätných knihach obecných. Predpisy tohto nariadenia majú v zemi Podkarpatořskej platnosť, pokiaľ sa jej snem v medziach svojej pôsobnosti neusnesie na zvláštrom zákone o pamätných knihach obecných.

§ 12.

Nariadenie toto nabýva účinnosti dňom vyhlásenia; prevedie ho minister školstva a národnej osvety v dohode s ministrom vnútra.

*Kronika obcí: Slovenské Raano,
Halámenová,
Liešno.*

*Uverejnením obecných zastupiteľstiev v. 1933 bol som Kronikáro, sa-
ja, Andrej Lúček, Ťuk, správca učiteľ ev.
a. v. Ľudovej školy v Slovenskom Raane ustan-
ovený prvým kronikárom výš menovaných obcí.
Tento povinnosť som sa ujal v septembri 1933.*

*Narodil som sa v Slovnoch 24. okt. 1905. Som
rodiny remeselnicej, moj otec bol kolář a ľustooč-
ne sa venoval i rolnictvu. Študoval som sa doma-
v Kláštori pod Rnicom; na miest. škole v Turči.
Sr. Mariana, viedelský účasť, som skončil v
Št. Župlciach. Od 1. sept. 1924 posobím v lu-
najšej evanj. a. v. cirkevi ako hánor viedel dosiaľ.*

*Vedomý som si toho, že práca kronikára je rod-
poredná, ťažká, moje sily arda, slabé. Čačim
však s tým predstavomat, že pravda vznámení u-
dalosti, i láska k samotnej veci budú mi
kláromi, vodičami v tejto práci.*

◦ Slovenskom Raavne.

Počtu dňiny. Slovenské Raavno leží v malebnom údoli pohoria, Žiare. Vŕnik mena Raavno zasahuje pravdepodobne do doby pohanských. V Zelopisoch Matice slov. asi v 1871 spomína Pavel Kríško veľké pohanske mesto, Tu-rovo, ktoré sa rozprestieralo v mestach, kde súčas terajšie obce: Malá Čieska, Diviaky, Veľký Čepčín, ba zasahovalo až na Kalame-novú a Slovenské Raavno. Možno usudkovať, že Raavno nebolo jadrom mesta, ale osláhi-lou časťou. Jdnako však významnou. Na polnočnej strane Raavna vypínajú sa pieskovcovité kopce nazvane "Siance". Počet hovorí, že na Siancoch bolo bohoslužobné miesto, kde sa slúžilo pohanským bohom. Dnešný stav kopca kritizuje obkopaného salmu dosť jaene nasvedčuje, že umelá ruka robila ohradu okolo najvyššieho miesta na kopci. Taktiež uvedku-jú, okolie Slov. Raavna bolo arda miestom, kde dávni, násil slavianski predkovia žili svojím náboženstvom. Medzi bohmi slavianskeho bajeslovia predné miesto, za-

užíma bol menom "Prove", "Proben", "Poroun", až "Prose". Podobný hromooládnenia Raavnovi. Od mena Proven je snadne utvoriť meno, Raavno. Nedávni obyvatelia od nej námali boli Slováci, malo príslušok Slovenské. V starých listinách menuje sa nem. "Brouna", neskoršie osada, Róna.

Koren Raavno vyskytuje sa i na druhej juhové-padnej strane Žiaru, ako Nemecké Raavno a Raavenec.

Slovenské Raavno je prirodzeným srediskom svojho okolia. Obce Abramová, Polereka, Biesta, Hadrija, Rúčno, Faxovo, Budíš, Kalamenová a tiež očakávané gravitácie a gravitácia k St. Raavnu. Väčšie týchto obcí bol kultúrno-ma-brenský i hospodársky. Prájí v. kat. kostol bol bol v reformačnej dobe srediskom nábož. života celého okolia.

V nemeckom, asi najstaršom, miestopise Uherka Miestopisné čítame o Slovenskom a Nemeckom Raavne nasledov. náznamy: „Róna“, xvii Marktflecken in zwei verschiedenen Komitälern. Böh. Róna, Wmischl Proben, Slov. Raavno, ein Schloss Ort im Thurerzer Kom. ½ M. von Ivaneschina Ru. 1½ M. von Német Róna. O hal verschiedene Adelshöfe.

Jegen Mitternacht ist der Hügel Belgrad, wo
bey Sauerbrun. Ladislauus Hunianus Schenkle
diesen Ort dem Grafen Beck, und Andreas^{III.}
conuerte 1293 seinen Sohnen die Privilegien.
Die Freiern von Pronay haben von diesem
Orte ihr Praedikat - (Pronamka na okraji Teme-
šani: Rovay, Rakšany, Véliš, Salay, Jexensky,
Ghecny de Rad.)"

V preklade: Slov. Braun, obec v Turčians-
kej stolici, ½ milie od Ivančic, a ½ milie
od Nemeckého Brauna! Obec má pôvodne pláchlické
dvořy! Na polnočnej strane je kopec Belgrad,
pri jnom kysly pramen. Neodpovedá skutočnosti (z
n. kromiarov.) Ladislav Huniansky - (ubravý
káč) - daroval túto obec grofovci Reckovi a
Ondrej^{III.} oboznačil jeho synovi privilegia. Kaelli-
ei Pronagovei, majú od tejto obce svoje pri-
mene!

Viktor Horvátsky v knihe „Beiträge zur Ge-
schichte ev. Gemeinde in Ungarn“ spomína, že
v čase reformácie, Slov. Braun, tiež obec často
slovenská, mala značný počet nemeckých
obyvateľov.

Historický zápis, sa na St. Brauna súvis-

cere. Väčšina súpravy archive Musicalnej slovenskej spo-
ločnosti v Turč. li. Martine a v archive Véliš-
Salazovskom - v majetku Vélišovcov, v Laclovci.

Priav archivu Slov. náh. muzea, v Turč. li. Martine
viacne poskytla chronologicky prehľad udalostí tý-
kajúcich sa Slov. Brauna. Prehľad je nasledovný:

*Priav zprávy
o Slov. Brauna*
Výzadna listina Koborská, De Brauna z roku 1113!!

est terminus flavius Polonica"

Kráľ Ladislav dáva komesovi Reckovi a synu
jeho Pavlovi, Chudovi a Tomášovi Serefeli/Sera-
fini, rem Brauno vymenou za Luccore a Uffalu.

Konfirmacia tej istej listiny pre Paula a se-
refela, syna Reckových.

3. sept. kráľ Ondrej potvrđuje Pavlovi, synovi
grofa Reckha, z Turca darovanie Slov. Brauna,
ktoré obdržal za verné slúžby pri chranení Žos-
lenského hradu so súčinnim príbuznými.

Benediktus, syn Chepanov a rodina jeho
predávajú rem 1 poplužiu. Pavlovi, synovi homo-
sa Reckha a jeho synovi Kupcovi.

Kompromis medzi Beke, synom Pavla, Be-
nediktom a Jakabom, synami jeho a Ondrejom
synom Pavla, so synmi Mikulášom a Petrom, z
jednej a Jánom synom Serafinorium s Pavlom

a futajom synmi jeho po druhej strane, o roz-
delenie pomej Rava, Lietina, Rudna a Medzi-
házu.

1343. Pravno obsadil o mirelých dohľach magister
Donč piyan krodenšký, také synovia Pavla,
Ján, Ondrej a Beke museli ho užítiť 200
markami.

1346. Benediktus, syn Beke funduje pre farára
pravomanskeho polnou posetok Račerovský
Rozdelenie majetku Rava, Lietina, Rudna a
Medzházu, podľa ktorého dve tretiny obdrža-
li synovia Pavla (Beke) so synmi Benedikti-
nom a Jakubom a Ondrej so synmi Mikalašom
a Petrom a jednu tretinu Ján, syn Sera-
finov.

1354. Ondrej, Beke - synovia Pavla a Ján, syn Sera-
finov, bránia predom v užívaní ich majetku
Rava a Medzházu.

1363. Dedičia Pavla z Rava sú uvedené v držbu
dodin Borovej a Dubovej.

1425. Pripomína sa Imrich Serafin zo Slov Rava,
kostolná hradba Blatnického.

1436. Kompromis o spravne čiastky zeme, urave-
tý medzi Imrichom, synom Juraja, synom

Jána Serafina a Borovej a v jeho postupení Ladislav
ovi, synom Krály a Jánom, synom Ľestieľ a jednej;
a medzi Pavlom, synom Blatnickým i menom bra-
ha Blatnéja po druhej strane; severnú časťku zeme
dostal Imrich so svojimi, južnú Pavol a Blatný.

1489. Vspor Juraja Serafina zo Boravom, prepôsobom tur-
čianskym o hranice medzi St. Ravanom a Kláštorom.

1493. Juraj a Stanislav Serafin podľa mandátu Štefa-
na Lipinského davať sa uraviť v držbu čiastky Be-
nedikta, syna Beke, ktorý po mŕti synov. Stanis-
lavovci a Gynafocci protestují.

1495. Juraj Serafin po smrti brata, syna Ladislava
podľa mandátu Štefana Lipinského dava sa uraviť
v majetky pravomanske.

1502. Ján Serafin rakaňuje Pavlovi Bodai, následkovo a
Chernabinožči, poli a súk, ktoré dali postavené v Medzi-
házu.

1503. Vspor o nasledníctve po smrti Juraja Serafina na
syna jeho Jána.

1504. Kráľ, prepôsob turčiansky rakaňuje sa pre-
uraviť obchodzku hranic medzi Kláštorom a Ravanom.

1504. Chernabin, syn Pavla Serafina, vyzýva bratana
svieho Jána Serafina k postupeniu majetku v Rave.

1505. Chernabin, syn Pavla Serafina predava svoje

